

אמריקה הלטינית בצמיחה
זרקור על ארגנטינה, קולומביה וצ'ילה
ברקת קנפו, צוערת, אמריקה הלטינית

תחום החקלאות באמריקה הלטינית נמצא ברגע קריטי שלפני צמיחה מטאורית: שטחים חקלאיים נרחבים לצד מיצוי חלקי ביותר של הפוטנציאל הטמון בהם – הופכים את דרום היבשת לכר פורה לטכנולוגיות ישראליות.

ארגנטינה – יתרון ישראלי בענף אסטרטגי

ענף החקלאות, המהווה כמחצית מהיצוא הכללי של ארגנטינה, מוגדר על ידי הממשל כענף אסטרטגי. עם פתיחת חסמי סחר בענף, מעניקה ממשלת ארגנטינה חשיבות רבה להגדלת היבול החקלאי ולשיפור התחרותיות בו. כיום, נמנית ארגנטינה על יצואניות הסחורות החקלאיות המובילות בעולם. כך, על קצה המזלג: יצוא שמן סויה ולימונים (ראשונה בעולם), דבש ואפרסקים (שנייה בעולם) ותירס (שלישית בעולם). לפי ההערכות, צפוי היקף היבול החקלאי בארגנטינה לגדול בכ-80%-40% עד לשנת 2020.

כמדינה היחידה מחוץ לאמריקה הלטינית שלה הסכם סחר חופשי בתוקף עם ארגנטינה (ישראל-מרקוסור), נהנית ישראל ממעמד מיוחד. בהתאם, זוכות חברות ישראליות ליתרון מובנה בסחר עם ארגנטינה: ביטול הדרגתי של מכסים על 93% מהמוצרים הנסחרים בין ישראל לבין מדינות המרקוסור, כללי מקור גמישים נוחים ליצואן הישראלי וכן מנגנון ישיר ליישוב סכסוכים. לכך יש להוסיף את רוחות השינוי המנשבות בארגנטינה שלאחר הרפורמות הכלכליות הגדולות. בין הצעדים הנוגעים ישירות לתחום הסחר ניתן למנות את הסרת הפיקוח על שער הפזו, הסרת מגבלות על ייבוא, החזקת מטבע חוץ והשקעות ישירות וכן הפחתה משמעותית של מיסי יצוא והגדלת מכסות יצוא בחקלאות. בשנת 2017 צפויה הכלכלה השנייה בגודלה באמריקה הדרומית להתאזן ולהתפתח לכלכלה פתוחה ומתקדמת, המהווה שותפת סחר משמעותית ונהנית ממוניטין כלכלי בינלאומי.

במסגרת הסמינר יציג היועץ פדריקו מאייר סקירה עדכנית בתחום החקלאות בארגנטינה ויעניק מזון למחשבה על אודות ההזדמנויות והפוטנציאל הרב הטמון בעשיית עסקים עם המדינה.

קולומביה – לקראת משבר מזון גלובלי

עם 436 מיליון דונם של אדמות חקלאיות (שטח השווה לשטחן הכולל של צרפת וגרמניה), קולומביה היא בראש ובראשונה מדינה חקלאית. הכלכלה הרביעית בגודלה באמריקה הלטינית חולשת על תחומי יצוא חקלאי מגוונים ובהם: פרחים (שנייה בעולם), קפה (שלישית בעולם), אבוקדו ובננות (חמישית בעולם). בנוסף, מדורגת קולומביה גבוה במדדים העולמיים של יצוא קקאו, אננס, בקר וגידולי קני סוכר.

עם זאת ולמרות הפוטנציאל האדיר בתחום החקלאי, מתקשה קולומביה להאכיל את תושביה ונסמכת על ייבוא מוצרי מזון. יתרה מכך, מחקר שערכה סוכנות המזון של האו"ם (FAO) מעלה כי קולומביה היא אחת מ-5 מדינות שעליהן להפוך ליצרניות מזון גלובליות כדי למנוע משבר מזון גלובלי בשנת 2030. עד לא מכבר הוסבר אי מיצוי הפוטנציאל הקולומביאני בשתי סיבות מרכזיות: האחת, היעדר טכנולוגיה מתקדמת בתחום החקלאות. השנייה, בעיות ביטחוניות המקשות על הגישה לשטחים חקלאיים נרחבים הנשלטים על ידי כוחות

גרילה. הסכם השלום שנחתם זה עתה עם ארגון ה-FARC אמור ככל הנראה להביא לפתרון הבעיות הביטחוניות. האתגר הטכנולוגי, הנותר על כנו לפי שעה, טומן בחובו הזדמנויות רבות עבור חברות ישראליות. הנספח הכלכלי בקולומביה, ארז זיונץ, יפרט במסגרת הסמינר על הזדמנויות אלה.

צ'ילה – רעבה לפתרונות ישראליים

קשה לפספס את השטחים החקלאיים הנרחבים הפזורים לכל אורכה של צ'ילה. לא בכדי מתחזקת המדינה תעשייה ענפה של גידול פירות מגוונים, ירקות, בשר למאכל, מוצרי חלב, פירות ים ודגה. בנוסף, נהנית צ'ילה מתעשיות משנה מתקדמות בתחומי היין, מיצים ובירה וכן מתעשיות עץ ונייר מפותחות במיוחד בדרום המדינה. היצוא החקלאי מהווה 32% מהיצוא הכולל של צ'ילה ועומד על כ-25 מיליארד דולר (נתוני 2014).

בשל האחוז הגבוה של הפעילות החקלאית במדינה נרשמים מאמצים רבים במגזרים הפרטי והממשלתי לייעל ולשפר את איכות המוצרים החקלאיים ורמתם. כיום, מציע השוק הצ'ילני מגוון רחב של הזדמנויות לחברות ישראליות בתחומי מטרה כגון: אוטומציה חקלאית, מוצרים חקלאיים חדשים וזרעים, הגנה ממגפות, שימוש משני במים, ניהול שפכים ופסולת, אופטימיזציית תהליכים ואף שיפור גנטי של פירות. בעת האחרונה מגלה המדינה גם תיאבון רב לפתרונות לתעשיית הפירות והדגה. מצד הממשל ניתן לאתר דגש משמעותי ביותר על דיגיטציה של חקלאות ושימוש בכלים טכנולוגיים מתקדמים לניהול ופעילות החקלאים הבודדים ואיגודיהם. כך, למשל, ישנו עניין רב באפליקציות חכמות ובשימוש ברובוטיקה וברחפנים לטיוב הפעילות החקלאית במדינה. במסגרת הסמינר, יחשוף הנספח הכלכלי בצ'ילה, הדר שור, את ההזדמנויות, האתגרים והפעילות העתידית בתחום החקלאות בגזרתו.